

Tipy a náměty

Oddělení služeb knihovnám, Lenka Málková, Rastislav Steranka

Vyhlášení programů VISK a Knihovna 21. století

Oddělení služeb knihovnám

Ministerstvo kultury ČR vyhláší dotační tituly **VISK (Veřejné informační služby knihoven) v podprogramech VISK 2, 3, 5, 7, 8 a 9.**

Podprogram VISK 3 - Informační centra knihoven je prioritně zaměřen na tyto oblasti:

- zahájení automatizace knihovnických činností v knihovnách menších měst a obcí,
- zpřístupnění primárních a sekundárních pramenů v elektronické formě,
- zlepšení přístupu k informačním zdrojům - hlavně z oblasti veřejné správy (knihovna jako informační centrum obce),
- zlepšení vzájemné kooperace knihoven při získávání, zpracování a sdílení informačních zdrojů,
- využití vzájemné kooperace knihoven muzeí a archivů při vytváření a zpřístupňování informačních zdrojů na bázi ICT.

Další podprogramy jsou zaměřeny na vzdělávání knihovníků, digitalizaci, souborné katalogy apod. Program připojování knihoven k internetu je řešen dotačním titulem PIK = Projekt internetizace knihoven.

O dotaci může žádat každá knihovna, která je evidovaná v registru Min. kultury a poskytuje veřejně přístupné knihovnické a informační služby.

Z dotace je možné pokrýt maximálně 70 % celkových nákladů.

Dotační titul **Knihovna 21. století** je zaměřen na podporu práce s národnostními menšinami, na výchovnou a vzdělávací činnost, na zkvalitnění dostupnosti služeb knihoven osobám se zdravotním postižením a na ochranu fondu před nepříznivými vlivy prostředí.

Z dotace je možné pokrýt maximálně 50 % celkových nákladů.

Formuláře žádostí a pokyny k jednotlivým podprogramům naleznete na <http://visk.nkp.cz> a http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_Knihovna21.htm

Žádosti se podávají písemně na Ministerstvo kultury ČR v termínu **do 10. ledna 2007.**

Sledování novinek na webech prostřednictvím RSS

Lenka Málková

Také přijdete ráno ke svému počítači, spustíte internetový prohlížeč a postupně procházíte své oblíbené weby? Podíváte se, zda je na nich něco nového, a ty nejdůležitější stránky pak ještě navštívíte několikrát během dne?

Takový postup je však velmi zdlouhavý a neefektivní. Denně musíte projít mnoho webových stránek, orientovat se na nich a pamatovat si, co jste včera už viděli a co ještě ne. Často se vám může stát, že si nevšimnete důležité novinky a nereagujete na ni včas.

Dnes již existuje řešení, a to systém informačních kanálů, kterým se říká RSS (zkratka z anglického Rich Site Summary). K využití RSS zdrojů vám bude stačit RSS čtečka. Server, ze kterého chcete automaticky stahovat upozornění na nové zprávy, přidané informace a další novinky, musí mít na svém webu umístěn soubor, tzv. RSS kanál, který v předem stanovené struktuře obsahuje výtah z nabízených informací. Tento výtah se pak automaticky aktualizuje. Vaše RSS čtečka si jej automaticky ve zvolených časových intervalech stáhne a upozorní Vás na změny.

Jak RSS používat?

Nejdříve musíte zjistit, zda Váš oblíbený server RSS kanál nabízí. Většinou naleznete tuto informaci přímo na stránkách příslušného serveru v podobě přímého odkazu nebo malé informační ikonky. Po kliknutí na tento odkaz se zobrazí seznam kanálů, které jsou nabízeny. Ty pak stačí přidat (zkopírovat adresu) do některé z RSS čteček.

Co potřebujete pro čtení RSS zpráv?

Existuje celá řada programů, tzv. RSS čteček, dostupných česky a zdarma. Příkladem je Feed Reader, který je jednoduchý a vhodný pro začátečníky. Výběr čteček ke stažení naleznete např. na www.stahuj.cz.

Jaké RSS kanály nabízí SVK HK?

Na webu SVK HK jsou nabízeny čtyři RSS kanály:
novinky - <http://www.svkhk.cz/rssexport.asp?zdroj=novinky>
pořádané akce - <http://www.svkhk.cz/rssexport.asp?zdroj=akce>
informace pro knihovny - <http://www.svkhk.cz/rssexport.asp?zdroj=knihovny>
knihovnicko-informační zpravodaj U nás - <http://www.svkhk.cz/rssexport.asp?zdroj=unas>

Aktualizujte si on-line své údaje v Adresáři knihoven a informačních institucí v ČR Oddělení služeb knihovnám

Báze Adresář knihoven a informačních institucí ČR (ADR) <http://sigma.nkp.cz/cze/adr> obsahuje údaje o více než 3 000 institucích, které spolupracují nebo spolupracovaly na Souborném katalogu ČR, účastní se meziknihovnických služeb nebo jsou v kontaktu s Knihovnickým institutem Národní knihovny ČR. Každý záznam obsahuje siglu (lokační značku) a údaje nahlášené institucí (knihovnou) nebo získané z webových stránek knihoven. Rozsah údajů a jejich aktuálnost závisí zejména na samotných knihovnách, na jejich pohotovosti upozornit na změny. Pro potřeby zvýšení aktuálnosti dat v této bázi byl vyvinut Formulář pro on line aktualizaci údajů.

Formulář pro aktualizaci údajů v bázi ADR umožňuje knihovníkům zadávat "on line" změny týkající se jejich institucí, resp. informací, které jsou o jejich knihovnách (institucích) v bázi ADR shromážděny.

Každou z těchto skupin je nutno aktualizovat zvláštním formulářem. Prostřednictvím formuláře je možné také jen potvrdit platnost stávajících údajů. Pokud dojde k dohodě mezi knihovnami, může aktualizaci dat v adresáři provádět knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí za všechny knihovny ve svém regionu. Podrobné pokyny a náповědu k on-line aktualizaci dat v Adresáři knihoven a informačních institucí v ČR najdete na stránce Národní knihovny ČR na webové adrese: www.caslin.cz/spoluprace/spoluprace-s-sk-cr/napoveda-k-aktualizaci-baze-adr-on-line/

Pokud náhodou zjistíte, že vaše knihovna není zatím zahrnuta v Adresáři <http://sigma.nkp.cz/cze/adr> , kontaktujte jeho správce pro veřejné knihovny PhDr. Ivo Hocha (ivo.hoch@nkp.cz , telefon 221 663 333) nebo správce pro specializované knihovny Mgr. Lydii Vítovou (Lydia.Vitova@nkp.cz, telefon 221 663 206).

Novinky knihovnické literatury

Oddělení služeb knihovnám

Na webových stránkách Knihovnického institutu Národní knihovny ČR http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=09_Okn/Prirustky.htm je od října zveřejňován výběr Novinek knihovnické literatury. Uváděné publikace jsou zpřístupněny ve studovně Knihovny knihovnické literatury Národní knihovny ČR (Praha 1, Klementinum 190). Pro potřeby meziknihovní výpůjční služby jsou záznamy opatřeny signaturami.

Současně upozorňujeme, že v časopise Čtenář vychází pravidelná rubrika Novinky z fondu Knihovny knihovnické literatury Národní knihovny ČR.

Studijní a vědecká knihovna připravuje pravidelné zveřejňování Přírůstků knihovnické literatury na svých webových stránkách v oddíle Pro knihovny.

Knižní jarmark se v Karviné povedl na výbornou

Rastislav Steranka

V pořadí 12. ročník Knižního jarmarku proběhl na Masarykově náměstí v Karviné - Fryštátě v pátek 1. září 2006. Knižní jarmark každoročně připravuje Regionální knihovna Karviná. Návštěvníci celoměstské akce měli na výběr z pestré nabídky produkce knižních nakladatelství, v prodeji se objevily i knihy "za babku" z nadbytečných fondů Regionální knihovny Karviná. Zajímavou atrakcí byla letos ukázka výroby ručního papíru z produkce Ruční papírny ve Velkých Losinách. Na účastníky jarmarku čekal rovněž bohatý celodenní kulturní program, který začal už v 9.00 hodin dopoledne, kdy si na své přišli milovníci country a folkové hudby díky vystoupení skupiny Countrio z Hodonína. Od 12.00 do 14.00 hodin proběhl na náměstí jazzový koncert v podání opavského PB Bandu, poté vystoupila tradiční dechovka Malá černá hudba z Karviné.

Pro návštěvníky jarmarku byly připraveny také stánky s občerstvením. Svůj bohatý program si našly také děti, které se zúčastnily celodenního "Knihovnického malování u kašny". Pro děti a mládež byla připravena také hlavní doprovodná akce - vyhlášení výsledků soutěže "Čtení s hvězdami" a předání grafických listů s podpisem Anety Langerové. Akce se mimořádně zdařila a široké veřejnosti poskytla především otevřenou "plnou náruč knih všech žánrů".